

IJITOEN IDAZKARITZA FUNDAZIOAREN PROPOSAMENAK 2024ko EUSKADIKO HAUTESKUNDE AUTONOMIKOETARAKO

2024ko apirilaren 21ean eginpo diren Euskadiko hautekundiak funtsezkoak dira krisi desberdinen ondorengo indarberritze-aldi baten oinarriak finkatzeko. Egoera sozial ahulenean dauden taldeei eragiten diete, ijitoen komunitateari, esaterako. Gizarte-desberdintasunak gero eta handiagoak diren testuinguru honetan, beharrezkoa da gizarte-babeserako sistema indartzea eta gizarte-politikak indartzea, herritar guztientzako eskubide- eta aukera-berdintasun bermatzeko.

Ijitoen Idazkaritza Fundaziotik hauteskunde-prozesuan eta erabakiak hartzen lagundu nahi dugu, bi norabidetan proposamenak eginez.

Alde batetik, pobreziaren eta gizarte-bazterketaren aurkako politikak indartuz, gizarte-kohesioa eta herritar guztiei eskubide oinarritzkoenak sustatzen dituzten neurrien alde eginez: pobreziaren aurka babestuko duten gutxieneko diru-sarrerak bermatzea, pertsonak aktibatzeko aukera errealak bermatuz; egoera ahulenean dauden pertsonen lehentasuna ematea hezkuntza, enplegu, etxebizitza eta haurtzaroko inbertsioetan.

Bestalde, neurri espezifikoak proposatzen ditugu, besteak beste, pobreziaren eragin handia eta ijitoen komunitateari eragiten dion desberdintasun-arraila sakona, hezkuntzaren, enpleguaren eta etxebizitza baten eskuragarritasunaren esparruetan. Horrez gain, ijitoen bizitzaren arlo guztiei eragiten dien diskriminazioa eta antigitanismoa ere sartzeko dira. Beraz, desabantaila-egoera konpentsatzeko neurriak hartu behar dira, eta berdintasuna, gizarteratzea eta parte-hartzea bermatu, Ijitoen Integrazioarako eta Partaidetzarako Estrategia Nazionalaren (2021-2030) ildotik eta Ijito Herriarekin 2022-2026 Euskal Estrategia.

Hori guztia Europako Funtsek, **bai NextGeneration Funtsek, eta bai 2021-2027 Kohesio Funtzen (FSE+ eta FEDER)** programazio-aldi berriak dakartzaten inbertsio-aukerak aprobetxatuz egin da. Erregelamendu horietan, ijitoak aipatzen dira, bereziki, lehentasunezko arretarako gizarte-talde gisa.

Ijitoen egoera datuetan

Ijitoen %86 pobrezia-egoeran dago eta %46 muturreko pobrezian

Haurren pobrezia-tasa %89koa da.

Ijitoen %66a 30 urtetik beherakoak dira

10 haur ijitotik 6k ez du DBHko titulua lortzen

16 urtetik gorako ijitoen %17k bakarrik ditu DBHko edo goi-mailako ikasketak

Enplegu-tasa %30ekoa baino ez da, %16koa emakumeen kasuan.

Ijitoen %39ak diskriminatuta daudela uste dute

11 proposamen ijitoen arteko berdintasunean Aurrera egiteko: gizarte- eskubideen bermea, bereizkeriaren aurkako borroka eta aintzatespena eta parte-hartzea sustatzea

1

POBREZIAREN AURKAKO BABES ERAGINKORRA,

gizarte-egoera ahulenean dauden familientzako diru-sarrera egokiak bermatuz, eta, aldi berean, pertsonak gizarte-lanean txertatzeko aktibatzea ziurtatuz.

2

ESKOLA-PORROTARI AURREGITEKO TALKA- PLANA,

ikasle ijitoen premietara egokitutako orientazio-, laguntza- eta hezkuntza-errefortzuko neurriak abian jarritz, derrigorrezko etapa amaitzen dutela ziurtatzeko, eta derrigorrezkoaren ondoko ikasketak egiten jarraitzen dutela ziurtatzeko, arreta berezia jarritz eten digitala murrizteari.

3

ESKOLAAURREA HARTZEKO ETA HORRI AURRE EGITEKO NEURRIAK ERAGINKORTASUNEZ ABIARAZTEA,

zenbait ikastetxe edo eskolatan ikasle ijitoen kopuru handia kontuan hartuta.

4

IJITOEK HAURTZAROARI ARRETA BEREZIA EMATEA,

haurren pobrezia ikuspegi integral batetik heltzeko neurri politikoak diseinatzean edo baliabideak esleitzean, Haurren Bermerako ezarritako inbertsio-lehentasunen ildotik.

5

ZAURGARRITASUN HANDIKO EGOERAN DAUDEN AUZOETAKO ESKU-HARTZEARI ETA BIRGAITZEARI LEHENTASUNA EMATEA

etxebizitza duinak ez ezik, jarduera ekonomiko, komunikazioak eta baliabide eta zerbitzu publikoetarako sarbidea ere bermatuko dituzten inbertsioak eginez.

6

ENPLEGUKO POLITIKA AKTIBOAK AREAGOTZEA, BATEZ ERE LEHENTASUNEZKO ARRETARAKO TALDEEI ZUZENDUTAKOAK, IJITOEI ESATEBATERAKO

ibilbide pertsonalizatuetan oinarrituak, persona bakoitzaren hezkuntza- eta lan-profilari egokituak, laneratzeko prozesua errazteko, gaitasun digitaletako prestakuntza ziurtatuz, eta betiere genero-ikuspegia kontuan hartuz.

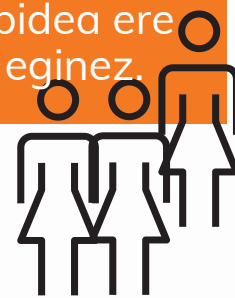
7

KALEZ KALEKO SALMENTA BABESTEAK ETA MODERNIZATZEA, JARDUERA EKONOMIKO ERRENTAGARRI ETA IRAUNKOR GISA

hiri eta herrien garapen ekonomikoari laguntzen dion hurbileko merkataritza gisa.

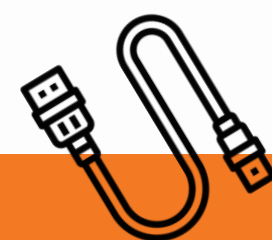
8

EMAKUME IJITOEK AUKERA- BERDINTASUNA BERMATZEKO JARDUKETAK

bereziki egoera ahulenean daudenena, eta haien gizarte-pertsona eta lan-garapenerako neurriak sustatuz, emakumeen eta ijitoen egoera bikoitzean pairatzen dituzten desabantailak eta oztopoak konpentsatzeko.

9

IJITOEK MULTZOARI ERAGITEN DION ARRAIL DIGITALA MURRIZTEKO NEURRI INTEGRATZAILEAK,

herritar gisa, eta kontuan hartuz gaitasun digitaletan beharrezkoa den prestakuntza, eskubideak erabiltzeko eta aukera-berdintasuna lortzeko.

10

ETNIA- EDO ARRAZA- JATORRIAGATIKO BEREIZKERIAREN BIKTIMEI LAGUNTZEKO ETA ORIENTATZEKO NEURRIAK ETA ZERBITZUAK ABIAN JARTZEA,

biktimei jarduteko eta babesteko esparrua eskainiko dietenak, eta ijitoen komunitatearen irudi social negatiboari aurre egiteko sentsibilizazio-ekintzak ere garatuko dituztenak.

11

IJITOEK KOMUNITATEA INSTITUZIOEN ALDETIK EZAGUTZEA ETA PARTE- HARTZEA SUSTATZEA

1. ijitoen historia eta cultura baloratuz, eta ijitoek gizarteko esparru guztietan parte hartzeko baldintzak sortuz.

**HAUTESKUNDE
AUTONOMIKOAK
EUSKADI 2024**

Ijitoen Idazkaritza Fundazioa (FSG) irabazi-asmorik gabeko kulturarteko erakundea da, eta berrogei urte daramatza ijitoen komunitatea gizarteratzeko eta Espainiako lurralde osoan eta Europan aukeraber dintasuna lortzeko lanean.

Gaur egun, 73 egoitza ditu 14 autonomia-erkidegotan.

JARRAITU GAITZAZU:

© Ijitoen Idazkaritza Fundazioa
Antonio Machado, 18-22 B
01010 - Vitoria-Gasteiz
945 21 37 89
fsgvitoria@gitanos.org
www.gitanos.org